

a. A verő-
 ös-borongós
 köszöntésed
 gárka: jól
 al, nem ugy
 ár Isten a
 a magyart
 volna sem
 az okból,
 a magyart
 mert dicső
 hazafias és
 jászzerű csi-
 lyó Károly.
 rók itélkez-
 em folytam
 vecske szer-
 lóban érett
 o sem illik
 nek a mun-
 nak tetszik
 d Kristóf.
 nem eléggé
 nél azonnal
 madik pedig
 ndig előre,
 gy a leraj-
 szögek nagy
 jtó beljök,
 is téveszt-
 p vezetve a
 yen egészen
 elé ágazzék
 em kiténik.
 y módon ki
 vonalakkal
 - Loschitz
 hivatalhoz.
 kból, amelye-
 kipótolja. —
 ütörtök este
 en. Szívesen
 eljétek elég-
 sikerült. —
 kötet, mely
 smereteknek.
 etsz belőlük.
 s fontosságra
 már most az
 ontja a föld-
 azista vagy,
 a et voluisse.
 rejlik a te
 n, megértet-
 . Figyelmez-
 megjelölésében
 o. a kigyó, a
 nt, de azért
 élről a jövő

LEMARADVA. (Lásd a 375. lapon.)

thenaeum-épület.
 pesten.

XLV. kötet, 24. szám

Ara negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
 Megjelen minden vasárnap 16 oldalon. 1893. december 10-én.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

Előfizetési felhívás

„K I S L A P“

1894-dik évi folyamára.

A „KIS LAP“ XLVI. kötetére.

AZ ESZTENDŐ és vele a »KIS LAP« most folyó XLV. kötete is vége felé közeledvén, ezennel megnyitjuk az előfizetést a »KIS LAP« 1894-dik évi folyamára, az újévkor kezdődő, immár 46-dik kötetére.

Közel negyedszázados multja után kevés az, amit a »KIS LAP« ajánlására mondanunk szükséges. Régi kedves házi barát régóta szerte a hazában minden jó magyar családnál. Tudják a szülék, hogy amit *Forgó bácsi* az ő kis olvasóinak nyújt, az gondos megválogatással, jeles írók tollából mind arra szolgál, hogy a gyermekvilág értelmi körét tágítsa, szíve érzelmeit nemesitse: s tudja a kis olvasók nagy serege, hogy minden száma a »KIS LAP«-nak, új meg új, változatos sorozatát hozza a gyönyörködtető, oktató mulattató olvasmányoknak.

Évek hosszú sorának kitartó munkásságával emelkedett a »KIS LAP« arra a magas színvonalra, melyet a magyar gyermek irodalomban ma elfoglal. És mind *Forgó bácsi*, mind a kiadó-tulajdonos társaság vállvetve törek-szenek, hogy a haladó idővel a »KIS LAP« is folyvást tökélyesbedjék. A rendkívüli siker és sok oldalról érkezett elismerés, melyet a most lefolyt évben a »KIS LAP«-ban eszközölt bővitések, gazdagítások arattak, csak buz-dításul szolgál, hogy ez uton tovább haladjanak s a »KIS LAP« ezentul is az legyen, ami eddig volt: a **legbővebb tartalmu, rajzokkal a leggazda-gabban díszesített** és e mellett **legolesőbb** képes gyermeki hetilap, melyet még a szerényebb sorsú szüle is áldozat nélkül szerezhet meg gyermekének.

A jövő kötetnek mind szövege, mind rajzai gondosan vannak előkészítve. Kis olvasóink tömegesen ostromló kérelmére az első számot

„*Rosszesont Ferke kalandjai*“

czimü mulattató és tanulságos elbeszéléssel kezdjük meg, rajzok kíséretében; ezt követi

„A doktor ur növendékeit“

ezimmal hosszabb elbeszélés, mely, úgy hisszük, vetekedni fog az »Aranyország utja« és a »Mikor én kis nagybácsi voltam« címűekkel és szintén számos képtől kísérve fog megjelenni.

Minden szám közöl továbbá kisebb **beszélyeket, meséket, ismeretterjesztő ezikkeket jeles írók tollából, ugyszintén költeményeket,** mindig művészileg készült **rajzokkal.** Továbbá minden szám közöl ezen-
tul is elmeélesítő **rejtvényeket és feladványokat,** melyeknek megfejtői közt mindannyiszor **jutalomkönyv** kerül kisorsolásra.

Minden második számhoz **színes műlap** lesz jövőre is mellékelve, úgy hogy kis olvasóink az idők folyamán valóban becses képes albumot gyűjthetnek össze. **Ujévi ajándékul** pedig minden előfizető épp oly czélszerű, mint kedves tárgyat kap *meglepetéskép.*

Lesz a jövő kötet folyamán újabb **nagy pályázat,** melyben a »KIS LAP« előfizetői fognak dolgozataikkal részt vehetni s melyre ismét értékes jutalmak lesznek kitűzve.

Forgó bácsi postája pedig ezentul is folytonos érintkezést fog fenntartani a kis hívek nagy táborával, felvilágosítással, utbaigazítással szolgálva minden kérdésre, mely a »KIS LAP« körébe vág.

A »KIS LAP« régi híveit, úgy mint a hozzájuk sorakozó új kis olvasókat, egyaránt szívből köszönti

Forgó bácsi.

Kérjük a »KIS LAP« t. előfizetőit megrendeléseik mielőbbi szives beküldésére, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A »KIS LAP« előfizetési ára :

Negyedévre	1 frt
Fél évre	2 frt
Egész évre	4 frt

Azoknak az új előfizetőknek, kiknek a „KIS LAP“ most még nem jár s kik az előfizetési összeget deczember végéig beküldik, a kiadóhivatal rendkívüli kedvezménykép megküldi már a folyó deczemberben is a még megjelenendő számokat, ezek közt a gazdag melléklettel ellátandó *karácsonyi számot.*

Az előfizetési pénzek, legczélszerűbben posta-utalvánnyal, a »KIS LAP« kiadó-hivatalához, Budapest, Ferencziek-tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

ARANY-ORSZÁG UTJA.

— Mese képekkel. —

(Folytatás.)

RÓZSIKA is nagyon közel állt hozzá, hogy sirva fakadjon. Megmentette Benczit, de mit ér most már a szegény fiu élete, ha vak marad! Persze, maga okozta. Soha sem hallgatott az okos szóra, mindig csak a maga mulatóságára gondolt. De ez mégis szörnyű büntetés! Most már hogy fogja ezt a veszedelmes utat folytathatni?

Eleinte bizony alig tudta Rózsika, mihez fogjon. De a vak leányka így szólt:

— Csak eljuthatnánk valakihez, aki Aranyország bölcs és jó királyának a hive; az talán tudna még segíteni.

— Ó, az nincs is nagyon messze, szólt Rózsika nagy örömmel. Köszönöm, hogy ezt a jó tanácsot adtad. Vissza térünk ahhoz a jó öreghez, akitől reggel ide jöttem. Te is velünk jössz, ugy-e?

— Ha elvezetsz és szívesen teszed, akkor nekem is megmentöm lesz.

— Hogy ne vezetnélek szívesen! Te jó tanácsokat adtál s hálás vagyok irántad. De hát ki is vagy te tulajdonképen?

— A nevem Ibolya.

Rózsika meglepetve bámult rá.

— Ibolya? Már egy Ibolyával találkoztam utunkban, abban a bűvös vár-kastélyban.

— Én voltam az. Szolgálója voltam a fekete manók királyának s te megmentettél onnan, de azzal még nem szabadithattál ki végképen. Vissza nyertem régi alakomat amilyen akkor voltam, midőn a gonoszok hatalmukba kerítettek, mert épp úgy cselekedtem, mint Benczike. Hogy teljesen

menekülhessek, itt kellett várnom, hogy valaki másodszor is megtörje a gonosz varázslatot, aztán könyörüljön rajtam, világtalanságomban vezetőm legyen. Gondold meg, mire vállalkozol, mert testvéredről is kell gondoskodnod!

— Ó, csak nem hiszed, hogy elhagyjalak? Elvezetlek mind kettőtöket. Majd csak eljutunk ahhoz a jó öreghez. Ó bizonyosan ad jó tanácsot. Fogózzatok belém és induljunk!

Benczike jobbról, Ibolya balról bele fogózott Rózsikának a karjába és megindultak. Nagyon lassan jutottak előre, mert a két vak minduntalan megbotlott és gyakran olyan keskeny volt az ösvény, hogy nem fértek el mind a hárman. Rózsika tehát előbb az egyiket, aztán a másikat vezette ott végig. E mellett arra is kellett vigyáznia, hogy el ne tévedjen. De az utat jövet jól megjegyezte magának s így, mire esteledni kezdett, örvendve kiáltott fel:

— Most már mindjárt ott leszünk! Már látom a kedves jó öreg asszony kunyhóját, őt magát is látom az ajtóban.

Csakugyan, néhány percz múlva már oda értek az öreg asszony kunyhójához.

Az öreg asszony most is csak éppen olyan öreg volt, csak éppen olyan szerény, sötét színű ruhát viselt, mint a mikor Rózsika először látta. És Rózsikának most mégis ugy tetszett, mintha soha sem látott volna szebbet, vonzóbbat, olyan jóságosan tekintettek rá azok az öreg szürke szemek. És oly igazi öröm szólt a hangjából, mikor az érkezők elé sietve, már messziről kiáltá Rózsikának:

— Megjöttél, kedves leányom! Megszabadítottad testvéredet és Ibolykát is, akit már oly rég várok! Jó és szilárd voltál, nem csalódtam benned.

— Ó, de nagyon közel jártam hozzá, hogy csufot valljak, felelé Rózsika őszintén. Majd hogy el nem tántorodtam. Elcsábított

a hiuság és már-már azt hittem, hogy az a csodaszép, kedves, hízogzó zöld szemű nő az igazi jó tündér... és... és...

KALOTASZEGI VISELET. (Lásd a 380. lapon.)

— És én meg a gonosz boszorkány, ugy-e? szólt az öreg szeliden. A látszat sokszor ilyen csalékony. No de sebj, csak

hogy idején észre vette a hibát és végre mégis szerencsésen jártál.

— Jaj, dehogyan szerencsésen! Azaz...

csak félig. Mert nézze, ó nézze! A gonoszok elvették Beuczének is, Ibolyának is a szemvilágát.

— Látom. De ezen segíthetünk. Csak hogy e végből pontosan köll teljesíteni jó és böles királyunk parancsát, melyet épp ma reggel kaptam.

— Nekünk szól az a parancs?

— Éppen csak nektek. Alkalmasint nem fogjátok kellemesnek találni, de hát azon én nem segíthetek.

— Én engedelmeskedni fogok, bármit parancsol! szolt Rózsika. Eléggé keservesen tapasztaltam, mi minden baj ért a miatt, hogy mindjárt eleinte nem tettem.

— Helyes. Tehát tudd meg, hogy te és Ibolya holnap reggel tovább vándoroltok Arany-ország felé, de Bencze egyelőre itt marad velem.

— Én nem maradok! kiáltá Bencze hevesen.

Rózsikának bizony magának sem volt kedvére a dolog s egy kis ideig ingadozott is, mialatt Benczike folyton azt ismételte, hogy ő nem marad, ő Rózsikával akar menni; de Rózsika végül mégis így szolt:

— Nem, Benczikém, nem jöhetsz velem. Hallottad, mi a király parancsa. Ő bizonyosan tudja, mért rendelte így. Már eddig nagyon megjártuk, hogy engedetlenek voltunk. Gondold meg, hogy vak vagy és az maradsz, ha velem jössz. Itt pedig vissza kapod a szemed világát.

— Hát segítsenek rajtam mindjárt, aztán megyek veled!

Ekkor azonban az öreg asszony jószággal ugyan, de komolyan szolt közbe:

— Rózsika kijelentette, hogy elmegy nélküled, tehát el is megy. Mostantul fogva,

Benczi fiam, vége annak, hogy mindig azt tedd, ami neked tetszik.

Bencze duzzogva hallgatott el, mert érezte, hogy hiába próbálna ellenkezni. Mit csinálhatna vakon? Meg sem mozdulhat helyéből. Rózsika vigasztalta, hogy bizonyosan jó lesz az így, de Bencze most már tőle is duzzogva fordult el.

Az öreg asszony nem sokat látszott ezzel törődni, hanem elő vette a kenyeret, tejet, adott nekik jó porciót, aztán lefekette őket. De előbb Ibolyának a szemét bekötötte valami csoda-füvel, mondván:

— Reggelig le ne vedd. Reggel már látni fogsz.

És csakugyan, reggel Ibolya ujjongva kiáltotta:

— Látok! Látok! Jaj de boldog vagyok!

— Ugy-e? szolt az öreg. Most tehát ti ketten már induljatok.

Rózsikának nehezeére esett a válasz és könyezve mondá:

— Ó, de hát mi lesz mégis az én kedves Benczikémmel?

— Az teljesen tőle függ.

— Benczikém, kedves Benczikém, halod? Eszeden járj, hallgass az okos szóra, akkor bizonyosan jóra fordul a dolgod. Ne azt tedd, amit mulatságosabbnak találsz, hanem ami eljuttat téged is kedves jó szüleinkhez.

Benczi keservesen sirt, de csak félig a testvére után való fájdalomtól, félig pedig a boszuságtól.

— Ne volnék csak világtalan, gondolá, majd megmutatnám én, hogy itt tartanak-e akaratom ellen!

Igy azonban kénytelen-kölletlen bele törődött s ott maradt a kunyhóban, Rózsika pedig Ibolyával utnak indult. Az öreg asszony

azonban előbb még nagy csomó elemőzsiát adott nekik.

— Jól gazdálkodjatok, mert sokáig lesztek utban; de ne féljete, meg nem éheztek. Ebből a pogácsából ha egyet-egyét megesztek, elég egész napra, amíg csak el nem értek boldog Arany-országba.

— Jaj, de hogy találjuk meg oda az utat? kérde Rózsika aggódva.

— Azt el sem téveszthetitek. Az én kunyhómtól egyenes ösvény vezet oda. Nézz csak ide a földre . . . nézz jól . . . mit látsz?

(Folytatása következik.)

LEMARADVA.

(Képpel a czimlapon.)

MINDENT össze csomagoltak,
Böröndökbe bepakoltak.
Ezt a pléube! . . . Szinte dúzzad,
De a szíjját te csak húzzad!
Még egy likkal odább . . . így ni!
Katka dada jön segíni.
Rendben van e minden, Katka?
Ni, az ernyők! . . . itt ne hagyja!
A nagy podgyászt vigye hordár,
Ő emelje föl a bakra!
Vigyázzatok a kis pakra! . . .
Végre minden rendbe van már.
Apa viszi majd a Miczit.
Igy! . . . Én meg a tacsikó piczit.
Készen vagyunk,
Indulhatunk.
Uf! . . . Istennek legyen hála! . . .
Miczi, ide az ölembe!
Már öt óra . . . nem késünk le?
Gyorsan el a pálya-házba!
Van még idő? . . . Van még öt perc . . .
Apa, jegyet váltani mehetsz;
»Itt vagyok a jegyeinkkel.
De a nehéz darabokat,
A ládát s a kufferokat
A mázsálók nem veszik fel.«
Kalauz kezd kiabálni:
»Kérem, tessék már beszállni!

Jaj Istenem! . . . Jesszus Márja! . . .

Hol a piczike párnája?

»Kérem, nincsen idő várni . . .

Tessék végre már beszállni!

Mit? Ekkora podgyászat!

A kupéba? Ezt nem szabad!

Füty . . . harmadik csengetés . . .

Végig harsog e szó: »Mehet!«

Lemaradjunk? Az nem lehet!

Trará! . . . Sssss . . . nagy tüszkölés . . .

A nagy pálya-udvarból

Im a vonat kigurul.

Apa, mama össze néznek . . .

Hogy a macska körmölné meg!

Lemaradtunk! . . . Czenczi néni

Kifáradt az állomásra;

Hasztalan fog szerte nézni

Hol az öcsse és családja?

Az örömmek vége, vége!

Nincsen mód a segítségre! . . .

A kis lányok is ugyan csak

Szörnyű mód elszontyolodtak.

Köves-Hartyánliget fele,

Kérdezd, vonat még ma megy-e?

»Indul hétkor egy vonat.«

»Jó; én futok ez alatt

A távíró-hivatalba

S megüzenem, hogy mindnyájan

A központi pályaházban

Itt csücsülünk lemaradva;

De a második vonattal

Ott leszünk minden bizorrral!«

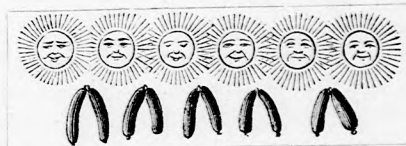
Igy is történt. S hál' az Égnek,

Elvégtére

Czenczi néni öröme.

Vigan meg is érkezének.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül az

„Új Robinson“

czimü pompás munkát, melyet csaknem 100 kép ékesít, s kemény táblába van kötve.

— Elbeszélés a régi korból. —

(Több képpel.)

NÉGY vagy öt siheder ifju állt habozva és tétovázva a sötét barlangnak éppen nem barátságosan hívogató szája előtt. Ugy látszott, mintha mindegyik meg akarná előzni a másikat, de az eredménye sajátos módon mind inkább az lett, hogy aki egyszer-egyszer legelőbbre jutott és egy-két lépésnyire be is hatolt a barlangba, az már a következő pillanatban nagyot ugrott és leghátul termett.

Végre megszólalt az egyik:

— Ugyan fiuk, ne komédiázzunk! Én bizony megvallom, hogy egy csöpp kedvem sincs rá, hogy a nyakamat szegjem vagy pedig valami gonosz szellem prédája legyek ebben az elátkozott barlangban. Ti is csak éppen úgy féltetek, hát menjünk szépen haza.

Szólt, megfordult és futva ment haza.

Csakhamar megszólalt a másik:

— Igaza van. És ki tudja, mikor kerülénk elő, ha bemennénk. Esteledik, nem sokára bezárják a város kapuját, aztán csak nagy bajjal jutunk haza.

— Az ám! Nem sokára becsukják a város kapuját, jobb lesz haza mennünk.

És a többiek is eliramodtak haza felé. Csupán egyik fiu maradt ott egyes egye-

dül. Kissé boszusan is, megvetéssel is nézett a többi után.

— Ugyan sokáig tartott a bátorságotok! De nem bánom, kotródjatok haza. Én bemégyek a barlangba. És ha becsukják a város kapuját, sebj! Majd kinyitják reggel.

Mert réges régen, több száz esztendővel ezelőtt történt ez, a bércezes felvidék egy városa közelében. Nehéz idők jártak akkor szép magyar hazánk fölött, csupa harc és háború volt a világ mindenfelé. Ahol török-tatár nem pusztított, ott hatalmas vár-urak viaskodtak egymással, pártokra szakadtak, egymás várát megostromolták és akinek több volt a csatlósa, fegyverese, az bizony nem igen kérdezte, mi az igazság. Hát akkor a városok békés, munkás polgárai is eszükön jártak ám, és erős falakat, bástyákat emeltek a város körül. a kapunál nappal fegyveres őrök álltak, éjszakára pedig becsukták a kaput és senki sem juthatott be könnyen a városba.

Akkortájt, amikor ez a kis történet megtörtént, meglehetősen békesség uralkodott annak a városkának a környékén s egy délután néhány serdülő fiu játszott a város szélén, a kapu közelében. Jó kedvök volt, játszottak háborusdit, török-tatárt, rabló-

lovagosdit és más effélét, ami akkoriban az izmos, virgoncz ifjak kedvelt játéka volt. Mikor végre bele fáradtak: letelepedtek a kut mellé pihenni és évődtek egy-

mással, ki volt ügyesebb, erősebb a játékban. Egyik kisebb fiut kiváltképen boszantgattak, mert ő volt a játékban a rabló; de nem tudott jól futni, mindjárt elfogták.

... EGY ÖREG EMBER HALLGATÓZIK. (Lásd a 378. lapon.)

— Persze, mert még ma is fáradt vagyok a tegnapi nagy futástól, védekezett a kis vitéz.

— Hát tegnap ki elől futottál? Hol játszottál?

— Nem játék volt az. Kisétáltam amarra a nagy sziklák felé és lassanként olyan messzire bolyongtam el, amennyire még soha sem jártam. Észre sem vettem, hogy hirtelen nagyon borulni kezd. Egyszerre

azonban nagyot villámlott és dörgött és nyomban nagy csöppek koppantak a kalapomra meg az orromra. Alig hogy körül néztem, hogy hát most már hova is meneküljek, már a nyakamba szakadt a zápor. Futottam vaktában és nagy öröömre csakhamar egy nagy barlanghoz értem és perze bebujtam.

— Csak nem az elátkozott barlangba kerültél?

— De éppen oda! Mikor bemenekültem, eszembe sem jutott; bezzeg aztán hamar észre tértem. Mert a vihar zugása oda künn csupa merő jámbor tilinkózás volt ahhoz az iszonytató bömböléshez képest, mely a barlang mélyéből egyre erősebben hallatszott. És amint egyszer kívül nagyot villámlott s egy pillanatra a barlang is megvilágosodott, rettenetes szörnyeteget láttam közeledni. Akkor aztán... izé...

— Akkor megijedtél és a legnagyobb záporban haza futottál, szolt egyik fiú. Láttalak.

— No hát... hát igen is. De bizony te is csak éppen úgy megfutottál volna, Miklós pajtás.

— Nem tudom. Talán nem.

— No no, Miklós, hátha mégis? Tudjuk mi azt, hogy bátor vagy; de mi sem ijedünk ám meg egy könnyen. Hanem az afféle elátkozott barlangban nem sokat ér a vitézség.

— Én mégis ott maradtam volna. Legalább tudnám biztosan, mi volt az, ami közeledett.

Miklós ezt nyugodtan, minden kérdés nélkül mondta; de pajtásai, kik máskor nem igen vonták kétségbe bátorságát, most hitetlenül nevettek a szemébe. Az élénk vitában észre sem vették, hogy egészen közel hozzájuk egy öreg ember álldogál és hallgatózik. (Lásd a képet a 377. lapon.) Ezt az öreg embert különben is csak egy félig-meddig ismerték. Tudták, hogy idegen, még pedig valami előkelő, vagy legalább is gazdag ember. Koronként meg-megjelent a városban, de mindig csak egy-két napra, s a város-bíróval és a tisztelendő plébános

urral zárt ajtók mögött tanácskozott, aztán megint elment.

Most, amint az ifjak ott vitatkoztak, egyszerre csak köztök termett és Miklóshoz fordulva, így szolt:

— Azt mondod, kedves öcsém, hogy be mernél menni abba a barlangba?

Miklós a hirtelen kérdésre kissé megzavarodott, de aztán elszántan felelé:

— Igen is, azt mondtam.

— Hát az nem is volna hiába való vállalkozás. Az a barlang nem olyan közönséges barlang, mint a többi. Évekkel ezelőtt már egyszer járt ott valaki s a barlang legeslegtulsó végén nagy kincset tett le. Az a kincs most is ott van. Azé lesz, aki elég bátor, hogy kihozza.

Ezzel az öreg csöndesen megfordult és távozott. A fiuk álmélkodva néztek utána. Tudták, hogy ez nem olyan ember, aki bolonddá akarja őket tartani. Nagyon csengett tehát a fülökben az a néhány szó, hogy azé a kincs, aki eléggé bátor, hogy kihozza.

Miklós néhány perczig szótlán maradt, aztán komolyan mondá:

— Most már meg köll tennem... nem tudom micsoda veszedelmek lappanganak ott a barlangban, de ha mondtam, hogy bemegyek, hát be is megyek!

— Szeretnéd a kincset, ugy-é? Csak hogy mi is megyünk ám s a kincs közös lesz. Megosztozunk! szoltak a többiek.

— Jól van hát, menjünk; még pedig azonnal.

— Menjünk! Csak még lámpást köll szereznünk, mert benn a barlangban bizonyosan sötét lesz.

Lámpást hamar keritettek és nem sokára már ott voltak a veszedelmes hirű barlang szájánál. De ott aztán, amint láttuk, ugyancsak vissza hökkent, aki egyet-kettőt lépett a barlangba. S a vége az lett, hogy mind haza futott. Csak egyetlen egy maradt ott, kezében a lámpással.

Ez pedig Miklós volt.

(Folytatása következik.)

FŐZŐCSKE.

FEL szaporán lányok,
Sokat ne időzzünk!
Illik végre, hogy magunknak
Jó leveskét főzzünk!

Öblös fazekunkat
Elő görgessétek,
A hasába a kútvizet
Bőségben öntsétek!

Elő a fűszerrel,
Paprikával, sóval,
A vörös- és fok-hagymával,
Szerecsen-dióval!

És ne legyen híjja
Gyömbérnek, kapornak . . .
Ilyen levest dehogy főznek
A méltóság uraknak.

Hús? . . . az nem köll bele,
Ez már régi módí.
De annál több mindenfélét
Köll beléje szórni.

A petroleummal
Még nem tettek próbát —
Tegyünk bele! Majd dicsérik
Az új magyar konyhát.

Ujmódi leves lesz:
Nem forró, de hideg.
Unalmas a forró leves,
Fujdogálni minek?

Hogy zsír híjján még se
Legyen a leveskénk —
Hátha bele egy csöpp faggyút
Vagy mit, csöpögtetnénk?

Czukrot is beléje,
Legyen íze édes —
Hogy levesünk páratlan lesz,
Már így nem is kétes.

És mostan habarjuk
Vigan megkavarjuk —
Meg is van már. Hopp, vigyázva
Az asztalra rakjuk.

Megvan a leveske,
Hm, nem is keveske —
Hívjátok be Józsikát is,
Legyen része benne.

Hé te Pöre. Márta,
Mi az ottan már na! —
Majd nem huzalkodtok mindjárt . . .
Levest ki a tálba!

Hívjátok meg szintén
A szomszéd Helenkát;
Elsőben is ők próbálják,
Az íze milyen hát?

Körül a szakácsnék
Ottan állnak, lesve —
Valljon hogyan esik nekik
A pompás leveske?

Volt dolga kanálnak
Közepin a tálnak —
Józsi osztott, s bőven ontott
A kis Helenkának.

*Jaj! .. ez rettenetes! ..
Jaj! .. hát ez is leves?
Elefánt is megsínlené,
Olyan keserves!*

*Szinte lefordúltak
Hogy bele kóstoltak!
Igazán nagy szerencse volt,
Hogy bele nem holtak.*

»A HOL ÉN LAKOM.«

Irta Gyarmathy Zsigáné.

(Képpel a 373. lapon.)

A az én kis fiaim a nagy szünidőn egy általán irtak volna valamit — de ezt éppen nem cselekedték a taeskök! — és részt vettek volna az »A hol én lakom« érdekes pályázatán: akkor az egyik, talán a korosabb, bizonyosan ezeket írta volna arról a helyről, ahol ő lakik. Ismerem az eszejárását hogy ezt írta volna. Hallgassátok csak:

*

Kalotaszeg vidéken van Bánffy-Hunyad, ahol én születtem, és van Kalotaszegen még sok sok minden, amit dr. Jankó bácsi már meg is irt egy nagy könyvben. De én elő tudom sorolni egy kicsi lapon is, mivel hogy még nem vagyok nagy.

A kertünkben és mások kertjéből is, el lehet látni a Vlegyászára. Ez egy nagy hegy a havasok fölött, melyen egész nyáron fehérlik legalább akkora darab hó, mint egy fehér galamb. Azt hiszem, hogy ugy agasztusban nagyon kellemes volna ott lenni és hó-labdával dobálózni. Nem tudom, de mégik csak gondolom, hogy ti is mindnyájan szeretnétek ezt. Ezen a havas csúcsu Vlegyászán vannak nagy barlangok is, azokban sok, sok őskori állati csont; az aljában pedig rengeteg fenyvesek területnek el. A fenyvesek között van az a hely, hol a jeles hazafi és kitünő szónok: *Vasvári Pál* sírját koszorúzták meg a tavasszal. Mi is elmegyünk oda néha, de soha sem akkor, midőn sokan vannak. Ehhez a honvéd-temetőhöz nem messze

hatalmas gőz-fürész roncsolja a szép fenyőfát és a bécsi ember itt a havasok mélyén is villamos fény mellett néz s telefonon beszél; e mellett pedig rendkívül megrágitották a tojást, amit most nem bánok. Csak Husvét táján, a piros tojás idején, ne drágítsák. Azt is hallom, hogy a napszámot a vidék két gránitkő-bányája drágítja; de hát ez jó a napszámoknak, ugy gondolom.

Azok az ethnográfus és híres festő bácsik — köztük *Munkácsy Mihály* — azt mondják, hogy ez egy rendkívül érdekes vidék, és ez igaz is. Különösen érdekes ott, ahol én lakom. Ott olyan jó minden — hát még a szünidő! — hogy olyan nincs több ezen a világon. De amit az a sok átutazó tudós és művész érdekesnek talál, abban mi az öcsémmel nem látunk semmi szépet, és sokszor csodálkozunk is rajta: miért nem töltik addig egyébbel az idejüket? — Mi tudnók mit csináljunk, csak lenne hozzá való időnk!

Ezek a tudós urak előbb a parasz-telkek udvarain szemlélődnek: elnézik a kis kaput, a csűr oldalát, aztán bekerekednek a szobába, dicsérik a kancsót, párnát, pedig ezeket mi már únjuk; de azért vezetjük őket házról házra, mert hát a mi vendégeink ők.

Az már sokkal mulatságosabb volt, mikor *Munkácsy* bácsival, a világhírű festő művésszel jártuk a vásárt és kerestük az *Árpád* vezérünk képéhez való minta-alakot. Különösen azt szerettük, mikor egy rongyos oláhnak azt mondták hogy: adja oda a

rossz ruháját, ott nyomban vesznek helyébe neki mást. akár csizmát a bocskor helyett is, ha kell. De az oláh csak csóválta a fejét és nem is állta volna az alkut, ha édes apa közbe nem szól. Így aztán csak fölcserélte az ócskát az újjal; de nagyokat sohajtott közbe.

Aztán tetszett nekem az is, hogy másnap, mikor az iskolába mentünk, a fiúk mind körénk gyűltek és azt kérdezték:

— Igaz-é, hogy nálatok volt tegnap a király?

Na, de ez nagyon régen volt; már éppen két éve. Azóta rendkívül sokan megfordultak ott, ahol én lakom; és akár hányan jönnek, mind azt mondják, hogy ilyen festői tájvisélet sehol sincs és hogy a pártás lányok lábán járó tulipánok. Hát küldök egy fényképet, hadd lássátok ti is, milyenek azok a kalotaszegi tulipánok; aztán egy legényt is, aki nem tulipán ugyan, de lábán jár.

Mert mi most duskálunk ám a fényképekben, aminek az az oka, hogy az ezredéves kiállításra már sok képet készítettek. Alkalom adtán küldhetek gyermek-csoportokat is,* mert azok sem úgy öltözködnek mint a »Kis Lap« olvasói, s azokra is azt szokták mondani »nagyon érdekes.« Szóval: minden érdekes ezeknek a vendégeknek, pedig ők nem is tudják, milyen jó itt minden! Azt csak az tudja, aki itt született.

Csak egyszer volt, hogy nem szerettem itt, akkor: midőn édes apát mint választási elnököt megrohanták és a fejét beszakajtották.

— Igen, de nem halt ám meg bele! mondja a kis öcs.

— Nem bizony, mert koponya sem terem más helyen olyan, mint Kalotaszegen, s még itt is éppen ott »ahol én lakom.«

*) Az én sok ezer apró olvasóm nevében kérem, hogy küldjön is. De ne csak küldjön, hanem írjon is melléje olyan aranyos cikket, mint amilyen ez is.

F. b.

BÜVÉSZET.

A makranczos dugó.

KÖNNYÜ portéka a parafa-dugó, egy kis érintéstől, ráfuvástól megmozdul, elgurul. De nagyon konok és makranczos is tud lenni, úgy hogy csak különös fortélyal lehet rajta kifogni.

Végy egy meglehetősen bő nyaku palaczkot és töröld jól szárazra a szája s torka belsejét; de ne pusztá kézzel, hanem száraz ruhával. Aztán végy egy kicsiny dugót, pl. orvosságos üvegből valót s a víz-szintesen tartott palaczknak helyezd a szájába, mint a rajzon láthatod. És most szólíts föl valakit, hogy azt a kis dugót fújja bele a palaczkba. (Előzetesen azonban ki kell próbálnod, hogy a palaczkot milyen távolságra kell tartani a szájától annak, aki rá fúj.)

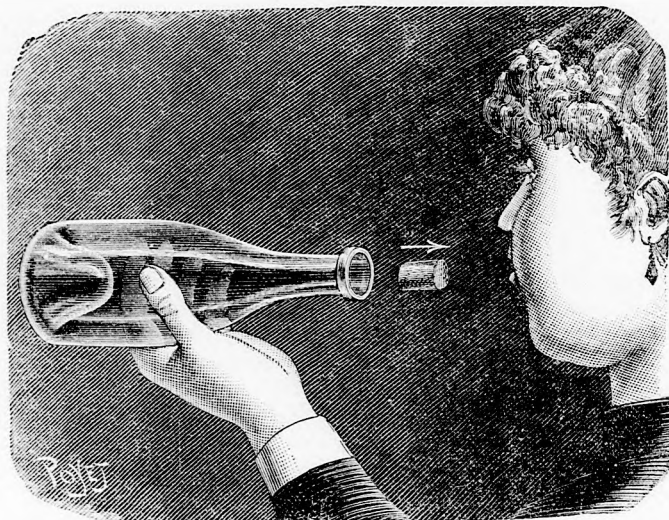
Aki nem ismeri a dolgot, azt hiszi, a feladat nagyon könnyű. Ráfuj a palaczk szájára és ime — a dugó nem megy be! Ismét ráfuj. Hiába. Harmadszor már nagy erővel fúj, és ekkor a dugó nem hogy bemenne, hanem kiugrik, neki a fuvogató orrának! És aki csak az imént még azt hitte, hogy a feladat nagyon könnyű, most talán azt fogja hinni, hogy a megoldás lehetetlen.

Pedig nem lehetetlen, sőt nem is nehéz annak, aki tudja, hogy a dugó makranczosságát mi okozza. Az ok, mely miatt a dugó nem megy bele a palaczk tág torkába, az: hogy mikor bizonyos távolságról ráfuvunk, a fuvás nem csak a dugót éri, hanem behatol a palaczkba is és ott megsűriti a levegőt, ez pedig nem ereszti be a dugót. És minél erősebb a fuvás, annál sűrűbbé válik a palaczkban a levegő, s mert a sűritett levegőnek az a tulajdonsága, hogy ismét szét akar terjeszkedni, tehát erős fuváskor nagy erővel tódul ki a palaczkból és kisodorja a dugót is.

Ezt tudva, többféle fortélyos módon kényszeríthetjük a dugót, hogy bemenjen a palaczkba. A legegyszerűbb mód az,

hogy a fuvás csupán a dugót érje, de ne hatoljon a palaczkba. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha keskeny csövön: szalmaszálon, pipaszáron át fuvunk rá a dugóra úgy, hogy a fuvás csak a dugót érje, de a palaczkba ne hatoljon be. A másik mód az, hogy hasznunkra fordítjuk a levegőnek már említett tulajdonságát: azt, hogy a sűrűbb levegő betódul oda, ahol megritkult, az az kevesebb a levegő. Tehát arra iparkodunk, hogy a palaczkban megritkul-

jon, kevesebb legyen a levegő, mert ekkor a külső levegő erősen be fog oda tódulni és besodorja magával a dugót is. Már pedig, ha erős fuvással *sűrűbbé* tettük a palaczkban a levegőt: könnyű kitalálni, hogy *ritkábbá* meg azzal tehetjük, ha nem fuvunk rá, hanem megfordítva, magunk felé szívjuk ki a levegőt. Ekkor az az érdekes tünemény mutatkozik, hogy minél erősebben szívjuk magunk felé látszólag a dugót, ez annál gyorsabban pattan befelé a palaczkba,

A MAKRANCZOS DUGÓ.

csak úgy mint előbb megfordítva annál nagyobb hirtelenséggel ugrott ki, minél erősebben fujtunk rá.

De van módja annak is, hogy ráfuvással bekényszerítjük a dugót. Csak az szükséges hozzá, hogy a palaczkban ritkább legyen a levegő a külső levegőnél. Ezt azzal érzük el, ha a palaczkot égő gyertya, vagy lámpás fölé, vagy pedig forró víz gőze fölé tartjuk. A hőségtől, forró gőz-

tül megritkulván, könnyebbé válik a palaczkban a levegő; s ha ilyenkor fuvunk rá a dugóra, a benyomuló levegő még elég tért talál, tehát a dugót is beviszi magával.

Minden ráfuvás után szárazra kell törölni a palaczk száját, mert a lehellettől nyirkossá lesz és a dugó ilyenkor oda tapad. Így aztán nem sikerülne a produkció.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLV. köt. 22-dik számában közölt koczka-rejtvény megfejtése:

D	Ó	R	A
O	L	L	Ó
R	I	G	Ó
A	R	R	A

Helyesen fejtették meg: Lázár Feri, Fülöp Etelka, Szél Piroska, Pillich Mariska, Lányi Tódor, Sringer (?) Stefike, Nadler Herbert, Baghy Irmuska, Singer Anna, ifj. Tormay Béla, Schulz Mariska, Mattyasovszky Zoltán, Velencei Tiborka, Gyurkovich Dódi, Éder Elza, Okolicsányi Marcsa, Biasini Domokos, Saxer Mariska, Bethlen Jolán, Fáy Erzs, Horváth Irma, Blau Alice, Haas Iván, Murárik Bercezi, Odescalchi Gyalma, Lepel Stefike, Szarecsányi Ninka, Krenner Angela, Szarvasy Ida, Hajós Anna, Kégl Edith és Imre, ifj. Bolyó Károly, Somossy Béla és József, Brestyánszky Miczie és Lajos, Timár Stefánia, Strasser Pál, Müller Ilona (kinek az írása? *F. b.*), Schönberg Zoltán, Laukó Lenke, Kégly Mariska és Ilona, Moesz Izabella és Ilonka, Gyémánt Ilona, Szilasi Emilia, Müller Erzs, ifj. Isaák Gyula, Kiss Sára és Lajos, Tost Aurél, Neumann testvérek, Bodányi Béla, Kabay Béla, Lippmann Leo, Podhradszky Kálmánka, Krausz Gizella, ifj. Paukovich Andor, Volarich Ida és Irmuska, Székely Ákos, Buzáth Jolán és Lajos, Szabó Melanie, Szent- Ivány Karola, Dósa Ilonka, Kristóffy Erzs, Váradi Gyula, Mäder testvérek, Malatinszky Zoltán, Vitályos Emma, Kabdebo Margit, Pávai Vajna Gabriella, Makó Andor, Szöllősy Aurél, Schelly Margit és Irén, Károly Béla, Farkas Imre, Luzsa Annus és Béla, Nagy Katinka és Erzsike, Schinberger Gyuri, Magassy Jenő és Zoltán, Ungár Béla, Lázár Aurél, Réta Vilma és Mária, Kovács Dénes, Lázár Piroska, Zakár Margit és Lajoska, Nagy Mariska és Ella, Kerdl Dezső és Ernő, Polgár Géza, Keő Jani, Zinsenheim Ilona és Ella, Schwarz Magda és Béla, Korbai Gizella.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténvén, nyertesek lettek *Kiss Sára és Lajos, Budapestben*, kiknek a jutalom-könyvet (*»Rüstig Zsigmond, az új Robinson,«* *Marryat* nyomán, 94 képpel) a kiadó-hivatalt megküldi.

*

A »KIS LAP« XLV. köt. 21-dik számában közölt képrejtvény megfejtését még beküldték: Lázár Piroska, Nagy Katinka és Erzsike, König Dénes, Schelly Margit és Irén.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Schulz Mariska. Nyomon vagy. Idővel jó rejtvényeket fogsz küldeni. — Roth Margit, Vilmos és Pál. Mind a kettő bevált. De voltaképen melyötök a szerzője? — Szontagh Álmos. 21,208. — Korbai Gizella. Hova tovább még szebb lesz az »Arany-ország utja«. — Volarich Ida és Irma. De el is várlak bennötöket bizonyosan. Meg is esnék, hogy fölkerültök Budapestre s még meg se látogatnátok Forgó bácsit! — Spitz Regina. Sok ügyességgel van össze róva, de az sz összetett más-salhangzót, mely kétszer is fordul elő a rejtvényben, nem szabad két betű számába vennem; meg nevé annak az ásványnak, mely nincs ugy benne a hétköznapi használatban mint a só és vas: nem igen ismerhetik még a te kis olvasó társaid. Valjon a sok ezer közül van-e tiz, aki hallotta híret az antimoniumnak? Holland pedig magyarul Hollandia. Igen örülnék, ha segíthetnél ezeken az apró fogatkozásokon, mert különben elmés, szorgalmas munkácskád megérdemli, hogy megjelenjen. — ifj. Szöllősy Lajos. Oly kérdésre, melyre minden történelmi tankönyv megadja a választ, nem felelhetek. Örvendek rajta, hogy a »Kis Lap« utmutatásainak révén jeles árnyék-művészekké váltatok. — Farkas Imre. Versikéket besoroztam. Őszinte benne az ősies bánat hangja s elég jól pendül, perdül is. A két rejtvényedet azonban, az alatt a 24 év alatt, hogy a »Kis Lap« fennáll: beküldték tán ugyan-annyiszor, a hány hét foglaltatik benne ebben a hosszú időben. Hiszen szép vonása az annak a nagy császárnak, melyet a német nyomán közölsz. De voltak nekük is jeles fejedelmek, s ezek életből szívesebben közölnék olyasmit. De természetesen: közöletlen legyen még. Mert a Károly császárról szóló jelenet benne van csaknem minden német olvasó könyvben. A rejtvényeid különben jók, de régebben szintén megjelentek már a »Kis Lap«-ban. Akkor is kis olvasóim külték be, csak hogy azok már azóta megbajuszosodtak, s ha kis leányok voltak: maguk nevelnek most kis lányokat. Biz' ugy Imre fiam. Csaknem negyed évszázad óta oktatja és mulattatja a »Kis Lap« a magyar gyermek-világot. — Höflich Alfréd. Válgék épülésedre. — Sz. O. Köszönettel vettem. Annak idején meg is jelen. — Kozma Dicsike és Müszike. Azt, hogy az én csekély szolgálatomat oly kedvesen köszönitek meg, rám nézve nem meglepő; de annál inkább lepett meg az, hogy ti, olyan apróság létekre, már levelet is tudtok írni. A Dicsike írása, az idősebbiké, persze tökéletesebb. De jól indul a Müszike pennája is, akit szépen kérek arra, üzenje meg nekem: voltaképen kik is azok az »Icskiats Rasks és Aicsi« urak? Tán bizony francia gavallérok! — Vitályos Emma. Ügyes kis festményedet eltettem emlékül. — Több levélről a jövő számban.

GYERMEKEK KARÁCSONYFAJA.

A KIS LAP

teljes kötetei

a leggazdagabb olvasmányt képezik.

Egy kötet ára diszes kötésben 3 frt.

A KIS LAP

régibb köteteit (1891 előtt) a *Kis Lap* előzetési fele áron, tehát költve 3 frt helyett 1 frt 50 kr-ért kapják.

Megrendelési cím: Athenaeum könyvkiadó-hivatala Budapest, Ferencziek-tere 3. sz.

ANDERSEN

VÁLOGATOTT MESÉI.

Fordította: MÓKA BÁCSI.

6 színes képpel.

Ára diszkötésben 1 forint 20 kr.

SCHMID KRISTÓF

TANNENBURGI RÓZA.

Hat színes képpel.

Ára diszkötésben 1 frt 20 kr.

ROBINSON CRUSOE.

Átdolgozta BONÁSZY F.

Hat színes képpel.

Ára diszkötésben 1 forint 20 kr

Forgó Bácsi Könyvtára.

Mindegyik kötet szép vászon kötésben.

Minden kötet ára költve 80 kr.

Eddig megjelentek:

- I. Nellike és egyéb elbeszélések.
- II. A kakukóra és egyéb elbeszélések.
- III. Grimm Testvérek Kis Mesekönyve.
- IV. Kis szindaratok gyermekelőadások részére.
- V. Aesopus. Tanulságos mesék.
- VI. Bertl és Berta.
- VII. Az arany hegy és a kolibri madár.
- VIII. Matyi és Peti.
- IX. Francia Tündérmesék.
- X. Két karácsonyest és egyéb elbeszélések.
- XI. Roszesont Ferke kalandjai.
- XII. Czirmos Czicza naplójából és egyéb elbeszélések.

Minden kötet ára sok képpel, bekötve 80 kr.

VILMA NENI

MESÉK ÉS REGÉK.

Előszóval ellátta FORGÓ BÁCSI.

Két színes képpel.

Ára diszkötésben 1 frt 20 kr.

SCHMID KRISTÓF

GENOVÉVA.

Hat színes képpel.

Ára diszkötésben 1 frt 20 kr.

MARRYAT

DERÉK FERKÓ.

Hat színes képpel.

Ára diszkötésben 1 forint 20 kr.

HOFFMANN FERENCZ

A TARKA KÖNYV.

Tizenegy színes képpel.

Ára diszkötésben 2 frt 40 kr.

TOM TIT

száz kísérlete és produkciója.

113 képpel.

Ára 2 forint 50 krajczár.

Schmid Kristóf Ifjúsági Iratai:

A piros tojások.	Thalheim Etelka.
Mathild és Vilma.	A virágkedvelők.
A virágkosárka.	Klára. — A rózsátó.
Eichenfels Henrik.	Timót és Philemon.
Tanulságos beszélykék.	Nándor. — A Wolfsbühl mel-
Tannenburgi Róza.	letti kápolna.
Eustachius.	Jozafát királyfi.
A jó Fridolin és a gonosz	A piros és fehér rózsák.
Ditrik.	A vadon virágai — Lajos.
A jó Örzse.	Schmid Kristóf életrajza. —
A báránypka.	Szinjátékok.
Paulina.	

Ára egy-egy csinos vörös vászonba kötött és egy képpel ellátott kötetnek 70 kr.

Hoffmann Ferencz legszebb Ifjúsági Iratai:

A tengeren túl	A munka jutalma
Vidor Ferkó	A szenvedések iskolája
A milliomas	A testvérek
Bűnhődés	Anyai szeretet
A becsület utja	Az életbiztosítás
A milyen az ur, olyan a	Az igazság napfényre jó
szolgája	Az Inka kincsé
A szokás hatalma	Egy fogól alatt
Tiszteld atyádat és anyádat	Egy levél a Szentírásból
A becsületes	Hűség és álnokság
A helgolandi fiu	Ki mint vet, úgy arat
A hű szív	Királyfi
A jó tett is meghozza kamatjait	Loango
A két hű barát	Mylord Cat
A magas északon	Próbák
A megtért	Szegény és gazdag.

Ára egy-egy kemény táblába kötött s négy csinos képpel ellátott kötetkének 50 kr.